

Pyhtää

Lausuntojen ja kannanottojen vertailu oikeudellisiin näkökohtiin

Kuljetusjärjestelmästä päättäminen

Kymen jätelautakunta
16.11.2020

Sisälllys

Lausuntojen ja kannanottojen vertailu oikeudellisiin näkökohtiin	0
Johdanto	3
Pyhtään kunnan esitys kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen siirtymiseksi	3
Pyhtään kunnanhallituksen esitys 8.6.2020	3
Valmistelu Tekniikkalautakunnassa 26.5.2020 § 54	3
Saapuneet lausunnot.....	4
Kaakkois-Suomen ELY-keskus, lausunto 20.10.2020	4
Mepak-Kierrätys Oy, lausunto 4.11.2020	4
Suomen Kuitukierrätys Oy, lausunto 3.11.2020	4
Saapuneet kannanotot ja mielipiteet	5
Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry, mielipide 5.11.2020	5
Huutjärvi Yhtiöt Oy:n ja Fastek-Palvelut Oy:n kannanotto 3.11.2020	6
Jätehuolto E. Parkkinen Oy, kannanotto 6.11.2020	7
Kymenlaakson Jäte Oy, kannanotto 4.11.2020	7
Lassila & Tikanoja Oyj, mielipide 26.10.2020	8
SKAL Kaakkois-Suomen Kuljetusyrittäjät ry, kannanotto 2.11.2020	8
Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry, kannanotto 20.10.2020	9
Yksityishenkilö, kannanotto 4.11.2020.....	10
Yksityishenkilö, kannanotto 6.11.2020.....	10
KYMEN JÄTELAUTAKUNNAN TULKINNOISSA KÄYTETYT LAINKOHDAT JA LÄHTEET	11
1) KHO:2016:20.....	11
2) Hallintolaki 6.6.2003/434	12
31.1 §, Selvittämisvelvollisuus	12

45 §, Päätöksen perusteleminen	12
3) Jätelaki 17.6.2011/646	12
32.1 §, Kunnan velvollisuus järjestää jätehuolto.....	12
35 §, Kiinteistöittaisen jätteenkuljetuksen järjestäminen.....	13
36 §, Kunnan järjestämä jätteenkuljetus.....	13
37.1 §, Kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus.....	14
47 §, Tuottajan ensisijainen oikeus järjestää jätehuolto.....	14

Johdanto

Korkein hallinto-oikeus on vuosikirjapäätöksessään /1/ todennut, että jätteenkuljetusjärjestelmästä päättämisen tulee perustua lainsäädäntöön. Hallintolaki /2/ edellyttää, että asiaa selvitetään riittävästi ja päätös perustellaan. Korkein hallinto-oikeus on myös ratkaisuisaan ottanut kantaa mikä on riittävää selvittämistä kun kyseessä on jätteenkuljetusjärjestelmästä päättäminen /1/. Edellä mainituista syistä lausuntojen, kannanottojen ja mielipiteiden esille tuomia näkemyksiä on tässä vertailussa tarkasteltu voimassa olevan lainsäädännön näkökulmasta.

Lausunnot, kannanotot tai mielipiteet ovat tässä tarkastelussa lyhennelmiä, joihin on poimittu vain niissä esiin tuodut aiheet. Alkuperäiset lausunnot, kannanotot ja mielipiteet ovat esityslistan oheismateriaaleissa.

Myöskään lainsäädäntöä ei ole tässä asiakirjassa avattu kokonaisuutena. ”Kymen jätelautakunnan tulkinnoissa käytetyt lainkohdat ja lähteet” otsikon alle on koottu ne lain kohdat tai lähteet, joihin Kymen jätelautakunnan tulkinnoissa on viitattu. Lähdeluettelo on lukemisen helpottamiseksi sisällytetty myös alapalkkiin.

Pyhtään kunnan esitys kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen siirtymiseksi

Pyhtään kunnanhallituksen esitys 8.6.2020

Kunnanhallitus päättää todeta lausuntonaan, että sillä ei ole huomautettavaa luonnoksesta Jätepoliittiseksi ohjelmaksi vuoteen 2025. Kunnanhallitus toteaa, että Pyhtää esittää Kymen jätelautakunnalle, että kunta siirtyy ohjelman myötä kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen siten, että jätteenkuljetus sekä siihen liittyvät muut tehtävät siirretään Kymenlaakson Jäte Oy:lle. Kunnanhallitus edellyttää, että haja-asutusalueiden jätteiden kuljetus toteutuu yhdenvertaisesti, eivätkä haja-asutusalueiden asukkaat joudu eriarvoiseen asemaan suhteessa taajamien asukkaisiin. Merkittiin pöytäkirjaan, että kunnanhallitus piti tämän asian käsittelyn aikana neuvottelutauon.

Valmistelu Tekniikkalautakunnassa 26.5.2020 § 54

Tekniikkalautakunta päättää antaa lausuntonaan, että sillä ei ole huomautettavaa luonnoksesta Jätepoliittinen ohjelma vuoteen 2025. Lisäksi Tekniikkalautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle, että Pyhtäällä siirrytään kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen siten, että jätteenkuljetus sekä siihen liittyvät muut tehtävät siirretään Kymenlaakson Jäte Oy:lle.

Kymen jätelautakunnan tulkinta:

Kymen jätelautakunnan toimivaltaan kuuluu tehdä päätös jätteenkuljetusjärjestelmästä. Voimassa olevan lain mukaan jätteenkuljetus voidaan järjestää joko kunnan järjestämänä tai kiinteistönhaltijan

KYMEN JÄTELAUTAKUNNAN TULKINNOISSA KÄYTETYT LAINKOHDAT JA LÄHTEET: 1) KHO:2016:20, 2) Hallintolaki 6.6.2003/434 31.1 §, 45 §, 3) Jätelaki 17.6.2011/646 32.1 §, 35 §, 36 §, 37.1 §, 47 §

järjestämänä. Kymen jätelautakunta tulkitsee, että Pyhtään kunnanhallituksen esitys tarkoittaa Pyhtään kunnan siirtyvän jätelain 36 §:n /3/ mukaiseen kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen.

Saapuneet lausunnot

Määräaikaan mennessä saapui kolme lausuntoa.

Kaakkois-Suomen ELY-keskus, lausunto 20.10.2020

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksella ei ole lausuttavaa asiasta Dnro: 2319/14.06.00/2020.

Mepak-Kierrätys Oy, lausunto 4.11.2020

Mepak-Kierrätys Oy:llä ei ole nykyisen jätelain ollessa voimassa suunnitelmissa käyttää ensisijaista oikeuttaan kerätä kiinteistökohtaiset metallipakkausjätteet.

Metallijäte on tuotava maksutta Tuottajayhteisön ylläpitämään terminaaliin.

Muistutuksena, että uusi jätelaki on työn alla ja jatkossa Tuottajan on osallistuttava myös kiinteistökohtaiseen keräykseen. Kuljetusjärjestelmä ei muuta Tuottajien vastuuta.

Suomen Kuitukierrätys Oy, lausunto 3.11.2020

Suomen Kuitukierrätys Oy (SUK) kiittää lausuntopyynnöstä. SUK:lla ei ole nykyisen jätelain ollessa voimassa suunnitelmissa käyttää ensisijaista oikeuttaan kerätä kiinteistökohtaiset hyödynnettävät jätejakeet (kartonki). Kartonki on toimitettava maksutta Tuottajayhteisön osoittamaan terminaaliin.

SUK toteaa lisäksi, että uuden jätelakiluonnoksen 49a-d§: Kuntien ja tuottajayhteisön yhteistoiminta pakkausjätteen kiinteistöittäisessä keräyksessä -esitys lisää tuottajien vastuuta kiinteistökohtaisesta keräyksestä ja siihen sisältyy tietyin edellytyksin tuottajien velvollisuus järjestää pakkausjätteen kiinteistökeräys.

Kymen jätelautakunnan tulkinta

Lausuntokierroksella 28.4.2020-2.6.2020 olleessa jätelakiluonnoksessa esitettiin uusia 49a-49d§, joilla olisi tarkoitus saattaa kansalliseen lainsäädäntöön EU:n jätesäädöspaketin toimeenpano. Edellä mainitut pykälät linjaavat tuottajien ja kuntien välistä yhteistyötä.

Pykälissä on Tuottajille ns. takaportti, jonka mukaan Tuottajat voivat ottaa itse kiinteistökohtaisen keräyksen hoitaakseen. Lakiluonnokseen on kirjattu myös sen voimaantulosta, että tämän lain voimaan tullessa vireillä olleet asiat käsitellään tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

Kymen jätelautakunta tulkitsee, että Tuottajien oikeus ottaa kiinteistöittäinen keräys itse järjestettäväkseen on jo voimassaolevassa jätelaissa § 47:ssä /3/. Tällä hetkellä ei tiedetä varmast millainen laki tulee voimaan ja millainen siirtymäaika tulee voimaan, mutta voimassaolevan lain nojalla voi tehdä päätöksiä ja päätöksiä voi tehdä niin kauan kuin laki on voimassa. Tulkinta on tarkastettu ympäristöministeriön hallitussihteeriltä 11.11.2020.

Saapuneet kannanotot ja mielipiteet

Määräaikaan mennessä saapui yhdeksän kannanottoa tai mielipidettä. Seuraavassa on kannanotot lyhennettynä tekijänsä mukaan aakkosjärjestyksessä.

Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry, mielipide 5.11.2020

Liitto puoltaa kiinteistön haltijan järjestämää jätteenkuljetusjärjestelmää.

Perusteluina liitto esittää, että nykyinen järjestelmä toimii hyvin, lisää työllisyyttä ja takaa yrittäjille turvalliset investoinnit. Liiton mielestä nykyinen järjestelmä on parempi myös asiakkaalle. Kaikkien jätteiden tulisi olla vapaasti hyödynnettävissä. Liitto pelkää, että kuntien omistamille jäteyhtiöille muodostuu monopoliasema, joka lisää hallintokustannuksia. Liiton mukaan työntekijöiden työolosuhteet heikentyvät ja yrittäjien halu investoida heikkenee.

Kymen jätelautakunnan tulkinta:

Jätelain mukaan jätteet eivät ole vapaasti hyödynnettävissä:

- Jätelain 35.3 § edellyttää, että kunnan vastuulle kuuluvat jätteet on toimitettava kunnan määräämään vastaanotto- tai käsittelypaikkaan. Kunnan vastuulle kuuluvat jätelain 32 § mukaan asuin- ja vapaa-ajankiinteistöissä sekä kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvät jätteet. /3/***

KYMEN JÄTELAUTAKUNNAN TULKINNOISSA KÄYTETYT LAINKOHDAT JA LÄHTEET: 1) KHO:2016:20, 2) Hallintolaki 6.6.2003/434 31.1 §, 45 §, 3) Jätelaki 17.6.2011/646 32.1 §, 35 §, 36 §, 37.1 §, 47 §

- **Tuottajavastuun piiriin kuuluvat jätteet on toimitettava jätelain 47.3 § mukaan tuottajan järjestämään jätehuoltoon. Tuottajavastuun piiriin kuuluvat kartonki-, lasi-, metalli- ja muovipakkaukset. /3/**

Huutjärvi Yhtiöt Oy:n ja Fastek-Palvelut Oy:n kannanotto 3.11.2020

Yritys- ja yhteisötietojärjestelmän (YTJ) mukaan Huutjärvi Yhtiöt Oy on Pyhtäläinen hallinto-, isännöinti- ja tilitoimisto ja Fastek Oy on Pyhtäläinen kiinteistöhoitoyritys.

Kannanotto:

Yritykset esittävät, että Pyhtään kunnassa säilytettäisiin nykyinen kiinteistöjen järjestämä jätteenkuljetus.

Perusteluina kerrotaan,

- 1) että nykyinen järjestelmä täyttää nykyisen ja tulevan jätelain ehdot, asiakaspalvelu on toiminut erittäin hyvin. Turussa on asukkaiden hinnat nousseet 30 %.
- 2) perusteluksi on otettu poiminta Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisusta KHO:2019:171, kohdasta s. 12, jossa on valittajan valituksensa tueksi esittämää perustelua.
- 3) liitteeksi on lisätty Suomen kuljetus ja logistiikka SKAL ry:n asiantuntijan lähettämä sähköposti kannanoton esittäjälle.

Kymen jätelautakunnan tulkinta:

1) Vaikka kannanotossa kerrotaan kaiken toimivan nykyisellään hyvin, se ei kuitenkaan sisällä sellaista tietoa, jota edellytettäisiin jätelain 37.1 §:n mukaiselta selvitykseltä. Korkein hallinto-oikeus /1/ on kuitenkin linjannut, ettei jätelain 37.1 §:n selvitystä /3/ tarvita siirryttäessä kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen.

2) Kannanottajien lainaus Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisussa olevaa valittajan esittämään perusteluun ei avaudu. Viitattaessa Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisuihin tulee poiminta ottaa Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisun ja sen perustelujen kohdalta eikä valittajan perusteluista. Tässä tapauksessa Korkein hallinto-oikeus kumosi valitukset.

3) Liitteenä olevan sähköpostiviestin väittämä tekniikkalautakunnan kokouksen 26.5.2020 tapahtumista on ristiriitainen päätöspöytäkirjan kanssa. Päätöspöytäkirjat ovat julkisia ja kaikki voivat sieltä vapaasti tarkastaa väittämien oikeellisuuden.

<http://pyhtaa10.oncloudos.com/cqi/DREQUEST.PHP?page=meeting&id=202087>

Jätehuolto E. Parkkinen Oy, kannanotto 6.11.2020

Jätehuolto E. Parkkinen Oy esittää, että päätös siirretään vuoteen 2021.

Perusteluina kerrotaan mm.,

- ettei ole pitävää näyttöä minkä johdosta Pyhtään kunnan tulisi siirtyä kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen.
- siirtyminen kilpailutettuun järjestelmään tekee haittaa paikallisille yrityksille. Pelkona on, että kilpailutuksen voittaa sellainen yritys, jolla ei ole Kymenlaaksossa omaa henkilöstöä.
- Nykyinen järjestelmä toimii hyvin, asiakkaat ovat tyytyväisiä, hinnat ja ajoreitit ovat kilpailukykyisiä.

Kymen jätelautakunnan tulkinta:

- 1) Kannanoton esittäjän esitys päätöksen tekemisen siirtämisestä määrittelemättömään ajankohtaan vuonna 2021 merkitsisi käytännössä Pyhtään kunnan esityksen hylkäämistä, sillä ei ole tietoa millainen jätelaki on tulossa tai millaisia siirtymäsäännöksiä siihen on tulossa. Ympäristöministeriön hallitussihteeri vastasi Jätelautakuntien neuvottelupäivillä 11.11.2020 suulliseen kysymykseen pitäisikö jätteenkuljetusjärjestelmäpäätösten tekemisestä pidättäytyä ennen jätelain muutoksen astumista voimaan. Jätteenkuljetusjärjestelmäpäätöksiä voidaan tehdä voimassaolevien lakien mukaan.**
- 2) Kannanoton perustelu, joka edellyttäisi pitävää näyttöä ennen kuin Pyhtään kunta voisi siirtyä kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen ei vastaa jätelain tulkintaa. Korkein hallinto-oikeus /1/on linjannut, ettei näyttöä tarvita siirryttäessä kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen. Pyhtään kunta on esittänyt jätelain 36 §:n mukaiseen kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen siirtymistä. /3/**
- 3) Pelko, että Pyhtäällä keräyksen voittava yritys ei käyttäisi pyhtääläisiä työntekijöitä ei asiana avaudu. Pyhtäällä tällä hetkellä jätteitä keräävistä kuljetusyrityksistä ei tiettävästi yhdenkään kotipaikka ole Pyhtäällä. Osa on valtakunnallisia yrityksiä, jotka ovat jossain elinkaarensa vaiheissa olleet jopa ulkomaisessa omistuksessa eikä tällaisia ongelmia ole noussut suureen julkisuuteen.**
- 4) Viittaukset jätelain 37.1 § perusteisiin, että kaikki toimii hyvin eivät sellaisenaan riittäisi asian toteamiseen (KHO:2016:19) eivätkä nyt kyseessä olevassa Pyhtään kunnan esityksessä jätelain 36 §:n mukaiseen kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen siirtymisessä sovellettavia /1/.**

Kymenlaakson Jäte Oy, kannanotto 4.11.2020

Kymenlaakson Jäte Oy kannattaa Pyhtään kunnan esitystä kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen siirtymisestä, koska vain se takaa kaikille asukkaille ja asuinkiinteistöille syrjimättömin ehdoin ja edullisesti mahdollisuuden järjestää jätehuoltonsa kiertotaloutta edistävällä ja jätehuoltomääräysten edellyttämällä tavalla.

Perusteluina kerrotaan:

KYMEN JÄTELAUTAKUNNAN TULKINNOISSA KÄYTETYT LAINKOHDAT JA LÄHTEET: 1) KHO:2016:20, 2) Hallintolaki 6.6.2003/434 31.1 §, 45 §, 3) Jätelaki 17.6.2011/646 32.1 §, 35 §, 36 §, 37.1 §, 47 §

1. Peruskunnan tahtoa tulisi lautakunnan perustamisvaiheessa hyväksytyjen periaatteiden mukaisesti noudattaa myös kuntien yhteisenä jätehuoltoviranomaisena toimivassa jätelautakunnassa, ellei kunnan tahtotila olisi selvästi lain vastainen.
2. Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös 16.10.2018 Päätös nro 18/0470/2, D nro 01242/17/5149
3. Nykyinen jätteiden kuljetusjärjestelmä on tehoton ja asukkaille kallis. Pakkausjätteiden erilliskeräyksen piirissä on vain pieni osa niistä kiinteistöistä joilta pakkausjätteitä kuuluisi jätehuoltomääräysten mukaan kerätä. Asiakasmaksut ovat jopa yli kaksinkertaiset verrattuna kilpailutettuihin hintoihin, vaikka jätteenkäsittely tapahtuu samoissa paikoissa ja samoilla hinnoilla.

Kymen jätelautakunnan tulkinta:

Korkeimman hallinto-oikeuden linjauksen /1/ mukaan päätös kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen siirtymisestä ei edellytä tehtävän jätelain 37.1 §:n selvitystä /3/. Pyhtään kunta on esittänyt siirtymistä kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen. Hintavertailu on osa jätelain 37.1 § selvitystä joka edellytetään vain kiinteistön haltijan järjestämään jätteenkuljetukseen siirryttäessä.

Lassila & Tikanoja Oyj, mielipide 26.10.2020

Lassila & Tikanoja Oyj puoltaa kiinteistönhaltijan järjestämän jätteenkuljetuksen säilyttämistä Pyhtäällä.

Perusteluiksi kerrotaan, että yrityksen mielestä jätelain 37 §:n edellytysten voidaan katsoa täyttyvän Pyhtäällä ja yrityksen mielestä Kymen jätelautakunnan jätepoliittisen ohjelman tavoitteet vuoteen 2025 ovat saavutettavissa Pyhtäällä kiinteistön haltijan järjestämällä jätteenkuljetuksella kuljetusjärjestelmällä.

Kymen jätelautakunnan tulkinta:

Korkeimman hallinto-oikeuden linjauksen /1/ mukaan päätös kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen siirtymisestä ei edellytä tehtävän jätelain 37.1 §:n selvitystä /3/. Pyhtään kunta on esittänyt siirtymistä jätelain 36 §:n mukaiseen kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen. Jätteenkuljetusjärjestelmän toimivuuden selvittäminen jätelain 37.1 §:n mukaisesti edellytetään vain kiinteistön haltijan järjestämään jätteenkuljetukseen siirryttäessä.

SKAL Kaakkois-Suomen Kuljetusyrittäjät ry, kannanotto 2.11.2020

SKAL Kaakkois-Suomen Kuljetusyrittäjät ja Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry ovat antaneet sanasta sanaan saman lausunnon, jossa eroa on vain Asianosaisuus-otsikon ensimmäinen kappale. Tästä syystä molempia kannanottoja ja perusteluita vertaillaan oikeudellisiin näkökohtiin yhdessä.

Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry, kannanotto 20.10.2020

SKAL Kaakkois-Suomen Kuljetusyrittäjät ja Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry ovat antaneet sanasta sanaan saman kannanoton, jossa eroa on vain Asianosaisuus-otsikon ensimmäinen kappale. Tästä syystä molempia kannanottoja ja perusteluita vertaillaan oikeudellisiin näkökohtiin yhdessä.

Asianosaisuus-kohdassa SKAL Kaakkois-Suomen Kuljetusyrittäjät ry kertoo edustavansa yksityisiä jätehuoltoyrityksiä Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan alueella. Jäsenyrityksiä toimii täten myös Kymen jätelautakunnan alueella. Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry kertoo edustavansa yksityisiä jätehuoltoyrityksiä ja liiton jäsenyrityksiä toimii myös Kymen jätelautakunnan alueella.

Kannanotto

Kaakkois-Suomen Kuljetusyrittäjät ry ja Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry esittävät, että Pyhtään kunnan alueelle sopisi parhaiten kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus. Yhdistysten mukaan Kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus on toimivin kaikkien jätejakeiden kuljetuksessa. Molempien mielestä järjestelmä on toiminut alueella hyvin ja asiakkaat ovat olleet palveluun tyytyväisiä.

Perusteluna esitetään Jätelain vaatimukset valmistelulle, jonka mukaan valmistelussa tulee täyttää 37§ ja 35§ edellytykset. Lisäksi kerrotaan, että Jätehuolto E. Parkkinen Oy, Jätehuolto Laine Oy, Kuljetusliike Kujala & Muuri Ay, Lassila & Tikanoja Oyj ja Remeo Oy kuljettavat loppujätettä, biojätettä ja pakkausjätteitä pakkaavalla jäteautolla. Näiden lisäksi vaihtolavakalustolla toimii alueella muitakin toimijoita. Tutkimusaineistoksi esitetään vuosina 2011 ja 2009 tehtyjä tutkimuksia, joista jälkimmäinen on tehty Pohjanmaalla.

Yhteenvedona SKAL Kaakkois-Suomen Kuljetusyrittäjät ry ja Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry katsovat, että Pyhtään kunnan alueella ei ole esitetty sellaisia jätelain 37 §:n edellyttämiä perusteluja, jotka estäisivät kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetusjärjestelmän valintaa. Alueella on tarjolla yksityisiä jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin.

Kymen jätelautakunnan tulkinta:

Korkeimman hallinto-oikeuden linjauksen /1/ mukaan päätös kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen siirtymisestä ei edellytä tehtävän jätelain 37.1 §:n selvitystä /3/. Pyhtään kunta on esittänyt siirtymistä jätelain 36 §:n mukaiseen kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen.

Kannanottajien vaatimus jätelain 37.1 §:n selvityksen tekemiseksi ei perustu edellä mainitun perusteella Korkeimman hallinto-oikeuden tulkintaan jätelaista. Jätteenkuljetusjärjestelmän toimivuuden selvittäminen jätelain 37.1 §:n mukaisesti edellytetään vain kiinteistön haltijan järjestämään jätteenkuljetukseen siirryttäessä.

Kannanoton viittaukset ennen nykyisen jätelain voimaantuloa tehtyihin selvityksiin jäävät epäselviksi. SKAL on lähettänyt saman sisältöiset kannanotot (19.10.2015, 31.10.2018) Kymen jätelautakunnalle myös päätettäessä muista jätelajeista ja -alueista kuin nyt päätettävässä asiassa. Kannanotot eivät

myöskään sisällä sellaista tietoa, joka edellyttäisiin jätelain 37.1 §:n mukaiselta selvitykseltä (KHO:2016:19, KHO 2476/2019).

Yksityishenkilö, kannanotto 4.11.2020

Henkilö on Pyhtään kunnan vakituinen asukas. Asumismuoto on omakotitalo.

Henkilö ilmoittaa vastustavansa siirtymistä Pyhtään kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen.

Perusteluna hän kertoo aiemman jätteenkuljetusyrityksensä käyttämän hinnan 240 L loppujäteastialle maksaneen vuonna 2018 15,90 €/tyhjennys ja sen perustuneen Kotkan kaupungin kunnalliseen jätehuoltoon. Tällä hetkellä hänen uusi jätteenkuljetusyrittäjänsä laskuttaa 8,06 €/tyhjennys. Tästä syystä hän pelkää tyhjennyshintojen nousevan kaksin kertaisiksi.

Kymen jätelautakunnan tulkinta:

Kotkan voimassaolevassa jätemaksutaksassa 240 L jäteastian hinta on 6,68 €/tyhjennys. Henkilön aiemmalta kuljetusyritykseltään saamansa tieto on ollut virheellistä. Jätemaksutaksat ovat julkisia ja löytyvät esimerkiksi Kymen jätelautakunnan kotisivuilta <https://www.kymenjatelautakunta.fi/fi/taksat/>

Yksityishenkilö, kannanotto 6.11.2020

Henkilö on Pyhtään kunnan vakituinen asukas. Asumismuoto on omakotitalo.

Henkilö kertoo heillä olevan hyvä sopimus tällä hetkellä. Se perustuu kahdenkeskiseen sopimukseen, joka on heidän taloudelleen erittäin sopiva.

Perusteluina hän kertoo:

- 1) että hänen taloutensa on voinut itse päättää, kuinka monta kertaa kuukaudessa roskat noudetaan.
- 2) että hän on huolissaan yksityisten jätteenkuljetusyritysten työllisyydestä.
- 3) että hän haluaisi panostettavan nykyistä enemmän kierrätyspisteisiin eli Ekopisteisiin.

Kymen jätelautakunnan tulkinta:

1) Voimassa olevien Kymen jätelautakunnan jätehuoltomääräysten 23 § mukaan jäteastian tyhjennysvälin pidentäminen tulee tehdä kirjallisella ilmoituksella Kymen jätelautakunnalle. Jos Pyhtään kuljetusyrittäjät sopivat tyhjennysväleistä suoraan, se ei ole jätehuoltomääräysten mukaista toimintaa. Tällainen toimintatapa rikkoo myös jätelain 35.3 §:ää /3/

KYMEN JÄTELAUTAKUNNAN TULKINNOISSA KÄYTETYT LAINKOHDAT JA LÄHTEET: 1) KHO:2016:20, 2) Hallintolaki 6.6.2003/434 31.1 §, 45 §, 3) Jätelaki 17.6.2011/646 32.1 §, 35 §, 36 §, 37.1 §, 47 §

- 2) **Huoli jätehuoltoyritysten töiden vähenemisestä on todennäköisesti aiheeton. Vaikka loppujätteen osalta logistiikka tehostuu, niin pakkausjätteiden osalta keräyksen piiriin tulee paljon uusia kiinteistöjä.**
- 3) **Toive panostamisesta ekopisteisiin ei liity nyt päätettävään asiaan. Ekopisteiden määrästä päätetään valtakunnallisesti pakkausjäteasetuksessa ja alueellisesti jätehuollon palvelutasomäärityksessä. Sen sijaan jätteenkuljetusjärjestelmästä päätettäessä päätetään kiinteistöiltä tapahtuvasta jätteenkuljettamisesta.**

KYMEN JÄTELAUTAKUNNAN TULKINNOISSA KÄYTETYT LAINKOHDAT JA LÄHTEET

1) KHO:2016:20

Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeuden päätös kumotaan.

Korkeimman hallinto-oikeuden oikeudellinen arviointi ja lopputulos

Lain 37 §:n 1 momentin sanamuodon mukaan kunnan ei ole valittava kiinteistön haltijan järjestämää jätteenkuljetusta siinäkään tapauksessa, että lain 37 §:n 1 momentissa säädetty edellytykset täyttyisivät. Kunta voi siten sille kuuluvan harkintavallan nojalla päättää tässäkin tapauksessa siirtymisestä kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen. Selvitysten on osoitettava hallintolain 31 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla jätelain 37 §:ssä säädettyjen edellytysten täyttyvän vain päätettäessä jatkaa sopimusperusteista jätteenkuljetustakiinteistön haltijan järjestämänä jätteenkuljetuksena.

Kunnan velvollisuus varmistua jätteenkuljetuspalveluiden saatavuudesta, laadukkuudesta ja toimivuudesta liittyy kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa kunnan oman järjestämisvelvollisuuden toteuttamiseen, kun sen sijaan kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen osalta näistä kuljetusjärjestelmälle asetetuista vaatimuksista tulee varmistua jo järjestelmää valittaessa.

Jätteenkuljetusjärjestelmää koskeva jätelain 149 §:n 4 momentin mukainen lautakunnan päätös on tehtävä noudattaen jätelain säännöksiä.

Hallintolain 31 §:n 1 momentin mukaista viranomaisen selvitysvelvollisuutta on arvioitava suhteessa päätöksenteolle laissa säädettyihin edellytyksiin ja viranomaisen päätösvallalle asetettuihin rajoituksiin. Kunnan harkintavaltaa jätteenkuljetusjärjestelmää valittaessa on uudella jätelaille rajoitettu siltä osin kuin

kysymys on päätöksestä, jolla kiinteistöittäinen jätteenkuljetus järjestetään jätelain 37 §:n mukaisena kiinteistön haltijan järjestämänä jätteenkuljetuksena. Jätelaissa ei sitä vastoin ole 149 §:n 4 momentin siirtymäaikaa koskevaa säännöstä lukuun ottamatta asetettu erityisiä edellytyksiä päätökselle, jolla siirrytään kiinteistön haltijan järjestämästä jätteenkuljetuksesta kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen.

Jätelain 36 §:n 2 momentin mukaan jätteen saa kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa ottaa kuljetettavakseen vain kunta tai jätteen kuljettaja, joka toimii kunnan lukuun. Jätelain 43 §:n momentin mukaan kunta voi siirtää sille jätealin nojalla kuuluvan jätehuollon palvelutehtävän kuten jätteen vastaanoton, kuljetuksen ja käsittelyn sekä näihin välittömästi liittyvät hallinnolliset tehtävät, joihin ei sisälly julkisen vallan käyttöä, tätä varten perustetulle yhtiölle, jonka kunta yhdessä muiden kuntien kanssa omistaa, Jätelain 36 §:n 3 momentin ja 43 §:n 3 momentin mukaan sekä kunnan että kuntien omistaman yhtiön palveluhankinnoissa on noudatettava julkisista hankinnoista annettu lakia, jossa säädetään muun ohella kilpailuolosuhteiden hyödyntämisestä, tarjouskilpailuun osallistuvien syrjimättömästä kohtelusta ja hankintojen riittävästä avoimuudesta.

2) Hallintolaki 6.6.2003/434

31.1 §, Selvittämisvelvollisuus

Viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

45 §, Päätöksen perustelevuus

Päätös on perusteltava. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset.

3) Jätelaki 17.6.2011/646

32.1 §, Kunnan velvollisuus järjestää jätehuolto

Kunnan on järjestettävä seuraavien, muiden kuin vaarallisten jätteiden jätehuolto:

KYMEN JÄTELAUTAKUNNAN TULKINNOISSA KÄYTETYT LAINKOHDAT JA LÄHTEET: 1) KHO:2016:20, 2) Hallintolaki 6.6.2003/434 31.1 §, 45 §, 3) Jätelaki 17.6.2011/646 32.1 §, 35 §, 36 §, 37.1 §, 47 §

- 1) vakinaisessa asunnossa, vapaa-ajan asunnossa, asuntolassa ja muussa asumisessa syntyvä jäte, mukaan lukien sako- ja umpikaivoliete;
- 2) kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvä yhdyskuntajäte;
- 3) liikehuoneistossa syntyvä yhdyskuntajäte, joka kerätään kiinteistöllä yhdessä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetun jätteen kanssa;
- 4) muu yhdyskuntajäte, joka kerätään yhdessä 1–3 kohdassa tarkoitetun jätteen kanssa alueellisessa putkikeräys- tai muussa vastaavassa keräysjärjestelmässä.

35 §, Kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen järjestäminen

Kunnan on huolehdittava siitä, että 32 §:n 1 momentissa tarkoitetun jätteen kuljetus järjestetään kiinteistön haltijan järjestämästä vastaanotto paikasta 36 tai 37 §:n mukaisesti (*kiinteistöittäinen jätteenkuljetus*). Kunta voi lisäksi huolehtia 32 §:n 1 momentissa tarkoitetussa toiminnassa syntyvän erilliskerätyn pakkausjätteen kiinteistöittäisen kuljetuksen järjestämisestä tuottajan järjestämään jätehuoltoon.

Kiinteistöittäinen jätteenkuljetus on järjestämistavasta riippumatta järjestettävä niin, että tarjolla on jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin.

Kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa on noudatettava kunnan jätehuoltomääräyksiä. Jäte on toimitettava kunnan määräämään vastaanotto- tai käsittelypaikkaan.

Kunta voi päättää, että kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta ei järjestetä alueella, jossa on hankalat kulkuyhteydet, vähän jätteen haltijoita tai vähän kuljetettavaa jätettä, jollei kuljetusta ole ympäristö- tai terveys syistä pidettävä tarpeellisena.

36 §, Kunnan järjestämä jätteenkuljetus

Kunnan on järjestettävä kiinteistöittäinen jätteenkuljetus, jollei 37 tai 41 §:stä muuta johdu (*kunnan järjestämä jätteenkuljetus*).

Jätteen saa kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa ottaa kuljetettavakseen vain kunta tai jätteen kuljettaja, joka toimii kunnan lukuun.

Hankkiessaan palveluja jätteenkuljetusta varten kunnan on noudatettava, mitä julkisista hankinnoista annetussa laissa ([348/2007](#)) säädetään. Hankinnassa on huolehdittava siitä, että palvelujen alue ja kesto määritellään sekä hankinnat ajoitetaan ottaen huomioon mainitun lain 2 §:ssä säädetyt periaatteet.

Kunnan on pyynnöstä annettava kiinteistön haltijalle tiedot kiinteistöltä kuljetetun jätteen määrästä ja toimituspaikasta jätelajeittain eriteltyinä.

L julkisista hankinnoista [348/2007](#) on kumottu L:lla julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista [1397/2016](#).

37.1 §, Kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus

Kunta voi päättää, että kiinteistöittäinen jätteenkuljetus järjestetään kunnassa tai sen osassa siten, että kiinteistön haltija sopii siitä jätteen kuljettajan kanssa (*kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus*), jos:

- 1) näin järjestetty jätteenkuljetus täyttää 35 §:n 2 momentissa säädetyt edellytykset;
- 2) jätteenkuljetus edistää jätehuollon yleistä toimivuutta kunnassa, tukee jätehuollon alueellista kehittämistä eikä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle;
- 3) päätöksen vaikutukset arvioidaan kokonaisuutena myönteisiksi ottaen erityisesti huomioon vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisten toimintaan.

47 §, Tuottajan ensisijainen oikeus järjestää jätehuolto

Tuottajalla on ensisijainen oikeus järjestää vastuulleen kuuluvien käytöstä poistettujen tuotteiden jätehuolto. Muut toimijat saavat perustaa rinnakkaisia käytöstä poistettujen tuotteiden keräys- tai vastaanottojärjestelmiä taikka tarjota tähän liittyviä palveluita kiinteistön haltijalle tai muulle jätteen haltijalle vain, jos tämä tehdään yhteistoiminnassa tuottajan kanssa.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, muu toimija kuin tuottaja saa tarjota tuotteiden uudelleenkäyttöön tai sen valmisteluun liittyviä palveluita.

Kunta voi osana 5 luvun mukaan järjestämäänsä jätehuoltoa täydentää käytöstä poistettujen tuotteiden kuljetusta ja vastaanottoa siltä osin kuin tuottaja ei sitä järjestä. Tällöin käytöstä poistetut tuotteet on toimitettava tuottajan järjestämään jätehuoltoon.